

BRIEVEN AAN DE REDACTIE

Gevaarlijk speelgoed

P. BINDELS, CO-ASSISTENT

Ons trof het volgende onverwachte voorval, dat wij graag onder de aandacht willen brengen. Tijdens een korte onderbreking van de visite, viel het ons op, dat een van de aanwezige baby's reeds langdurig lag te huilen. Dit waren wij niet van haar gewend. Toen wij in haar box keken, werd de reden spoedig duidelijk. Zij zat met de vingers van haar rechterhandje zodanig verstrikt in de (nylon)haren van haar pop, dat de eindkootjes van de 3e en 4e vinger door afsnoering fors waren gestuwd. Met een schaar was het euvel

snel verholpen en de circulatie herstelde zich goed.

Met deze mededeling willen wij wijzen op het gevaar van dit speelgoed voor kleine kinderen, omdat draaibewegingen met de vingers in het lange haar van een pop tot afsnoering kan leiden. Wij raden aan geen poppen met stevige lange haren aan kleine kinderen te geven, voornamelijk onder de leeftijd van 2 jaar en vooral niet mee naar bed, omdat er dan een langere periode geen controle is om een eventuele afsnoering tijdig te kunnen herstellen.

Kinderafdeling van het Maria Ziekenhuis te Tilburg.

Juli 1983

VRAAG EN ANTWOORD

(De beantwoording van de in deze rubriek gestelde vragen berust op gegevens, ons verstrekt door daartoe geraadpleegde deskundigen)

Hebben sommige vitamines toch betekenis bij preventie en therapie van kanker?

Vraag 49. Gezien de negatieve correlatie tussen de intake van o.a. vitamine A en C en de incidentie van enkele soorten tumoren (zoals bronchus- en maagcarcinoom) lijkt preventie, en mogelijk therapie, door toediening van extra vitamine A en C te proberen. Te meer daar in vitro-studies een positief effect van hoge doses vitamine A, C en E op tumorgroei aantonen. Zijn hier ook klinische gegevens over? Is er een dosering aan te geven?

Antwoord. In een aantal prospectieve epidemiologische onderzoeken bleek er een negatief verband te bestaan tussen de incidentie van longkanker en het gehalte in de voeding van provitamine A, het betacaroteen. Er werd geen verband gevonden tussen de incidentie van longkanker en het vitamine A-gehalte. Dit heeft geleid tot de hypothese dat betacaroteen op zichzelf, en niet door de omzetting in vitamine A, bescherming zou bieden tegen het ontstaan van longkanker. Het is bekend dat betacaroteen een doeltreffende „vanger” is van enkelvoudige zuurstof en vrije radicalen. Deze functie zou misschien een verklaring kunnen zijn voor het preventieve effect van betacaroteen.

Vitamine A speelt een belangrijke rol bij de differentiatie van epitheelweefsel en zou daarom van belang kunnen zijn bij preventie en therapie van kanker. Uit onderzoek bij dieren is gebleken dat een hoge vitamine A-dosis preventief werkt bij het ontstaan van kanker. Een probleem hierbij is dat bij een

hoge dosis ($> 10\times$ de aanbevolen hoeveelheid) het hypervitaminose-A-syndroom ontstaat dat wordt gekenmerkt door leververgroting en huidveranderingen. Dit heeft geleid tot de ontwikkeling van retinoiden. Dit zijn analoga van vitamine A die therapeutisch actief en niet toxisch zouden moeten zijn. De ontwikkelingen op dit terrein zijn veelbelovend, maar de bijwerkingen van deze stoffen vormen momenteel een belemmerende factor bij de toepassing ervan. Retinoiden zijn niet van nature in de voeding aanwezig. Als ze gebruikt zouden worden bij therapie en preventie, dienen zij als farmaceutisch preparaat te worden toegediend.

N-nitrosoverbindingen zijn carcinogenen en kunnen van invloed zijn bij het ontstaan van maagkanker. Er zijn aanwijzingen, voornamelijk uit onderzoek bij dieren, dat zowel vitamine C als E een remmende invloed uitoefent op de vorming van N-nitrosoverbindingen. Bovendien is vitamine C van belang voor de integriteit van het collageenweefsel en is vitamine E een belangrijke antioxidant en vanger van vrije radicalen. Het ligt daarom voor de hand te veronderstellen dat deze vitamines van belang zijn bij preventie en therapie van kanker.

Op het ogenblik wordt in de V.S. in een interventie-onderzoek nagegaan of een hoge dosis betacaroteen (15 mg/dag) bescherming biedt tegen het ontstaan van kanker. Waarschijnlijk zullen interventie-studies voor vitamine E en C volgen. Aanbevelingen die op dit moment gedaan worden, kunnen dan ook slechts een voorlopig karakter dragen. Betacaroteen, vitami-